

ความเป็นมา

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 (สสว.1) จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2545 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 103 ก หน้า 186-189 ฉบับลงวันที่ 9 ตุลาคม 2545 (เล่มที่ 1) ต่อมาได้โอนไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 153 ฉบับลงวันที่ 5 มีนาคม 2558

บทบาทหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2558 กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ 488/2558 เรื่องจัดตั้งส่วนราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ลงวันที่ 5 มีนาคม 2558 ตามข้อ 18 สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาทางวิชาการการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

2) ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานบริการทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการในความรับผิดชอบของกระทรวง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชน และประชาชน

3) ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อม เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาสังคมและจัดทำยุทธศาสตร์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

4) เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

5) เป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการสังคมในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด

6) สนับสนุนการนิเทศงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวงในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โดยแบ่งโครงสร้างภายในสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 ได้แบ่งออกเป็น 1 ฝ่าย 3 กลุ่ม ได้แก่

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
- กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
- กลุ่มส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการพัฒนาสังคม

บทบาทหน้าที่ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตามคำสั่งกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ 11/2557 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 เรื่อง แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 ปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีหน้าที่ดังนี้

- 1) ประสานและติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 2) สนับสนุนการตรวจราชการในเขตพื้นที่ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งการตรวจราชการในกรณีที่ได้รับมอบหมาย
- 3) ประมวล วิเคราะห์และรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 4) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์

และจากการประชุมการตรวจราชการกระทรวง ครั้งที่ 1/2553 วันจันทร์ที่ 12 ตุลาคม 2552 ที่ประชุมได้พิจารณาปรับปรุงบทบาทหน้าที่ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ เพิ่มเติม ดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ เป็นศูนย์กลางการตรวจราชการประจำกลุ่มจังหวัด ร่วมกำหนดแผนและยุทธศาสตร์การตรวจราชการ ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแผนการตรวจราชการ ติดตามและประเมินผลตามแผนการตรวจราชการ ในกลุ่มจังหวัด ประมวล วิเคราะห์ และรายงานผลโครงการเชิงผลสัมฤทธิ์ในระดับกลุ่มจังหวัด
- 2) บทบาทหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกตรวจราชการ (3 รอบการตรวจราชการ) โดยให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 เป็นศูนย์กลางในการประสานงานในพื้นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ปฏิบัติงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 มีพื้นที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี โดยมีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ได้แก่ เด็ก เยาวชน คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ถูกละเมิดทางเพศ หรือกลุ่มที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติเป็นผู้กำหนด รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม

วิสัยทัศน์

“เป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ของกระทรวงในการพัฒนาสู่สังคมคุณภาพ”

พันธกิจ

- พันธกิจที่ 1 :** เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์มาตรการด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่สามารถสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก แก่รัฐบาล ส่วนราชการในสังกัดองค์กร ภาครัฐ เอกชน และประชาชน
- พันธกิจที่ 2 :** ให้คำปรึกษาแนะนำบนฐานความรู้แก่ส่วนราชการในสังกัดองค์กร ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน
- พันธกิจที่ 3 :** คิดค้น พัฒนา และถ่ายทอดนวัตกรรมโดยผสมผสานภูมิปัญญาไทยกับภูมิปัญญาสากล

ค่านิยมองค์กร

“สร้างสรรค์วิชาการคุณภาพสู่สังคม”

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 :** การยกระดับสมรรถนะบุคลากรและองค์กร สู่มาตรฐานสากล
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 :** การส่งเสริม การสร้างนวัตกรรมทางสังคมที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 :** การเสริมพลังภาคีเครือข่ายและภาคประชาชน ในการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาสู่สังคมคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 :** การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์

เป้าประสงค์

- เป้าประสงค์ที่ 1 :** บุคลากรและองค์กรเป็นมืออาชีพในการพัฒนาสังคม
- เป้าประสงค์ที่ 2 :** สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีนวัตกรรมด้านการคุ้มครองทางสังคม ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสังคม
- เป้าประสงค์ที่ 3 :** ภาคีเครือข่ายและภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาสังคม
- เป้าประสงค์ที่ 4 :** ประชาชนได้รับหลักประกัน

โครงสร้างกระทรวงกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

องค์การมหาชน

- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

รัฐวิสาหกิจ

- การเคหะแห่งชาติ
 - สถานะนันทนเคราะห์

1. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
2. กลุ่มตรวจสอบภายใน
3. *สำนักบริหารกลาง
4. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
5. กองตรวจและประเมินผล
6. กองวิชาการ
7. กองกฎหมาย
8. สถาบันพระประชาบดี

9. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
10. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
11. กองอาชีวชน
12. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
13. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม
14. ศูนย์ต่อต้านการฉ้อโกง
15. กองแบบแผนและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด

หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่จัดตั้งในภูมิภาค

- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12

*ตาม พรบ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับ 14) พ.ศ. 2558

โครงสร้างสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

- 1) งานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยความสะดวก การบริหารงบประมาณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะ การบริหารงานบุคคล
- 2) ดำเนินการด้านงานประชาสัมพันธ์
- 3) ประสานงานการดำเนินงานระหว่างราชการบริหารงานกลางส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น
- 4) ปฏิบัติของกลุ่มงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

- 1) วิเคราะห์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาสังคมให้สอดคล้องกับพื้นที่
- 2) ศึกษา วิเคราะห์ วางแผนยุทธศาสตร์ และบูรณาการ เพื่อการจัดทำแผนทางสังคมให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในระดับกลุ่มจังหวัด
- 3) การเปลี่ยนแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์จากส่วนกลางไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบ และเชื่อมโยงนโยบายและยุทธศาสตร์ระหว่างส่วนกลางและภูมิภาค
- 4) สนับสนุนการนิเทศงาน ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวง ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลุ่มส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ พัฒนาสังคม

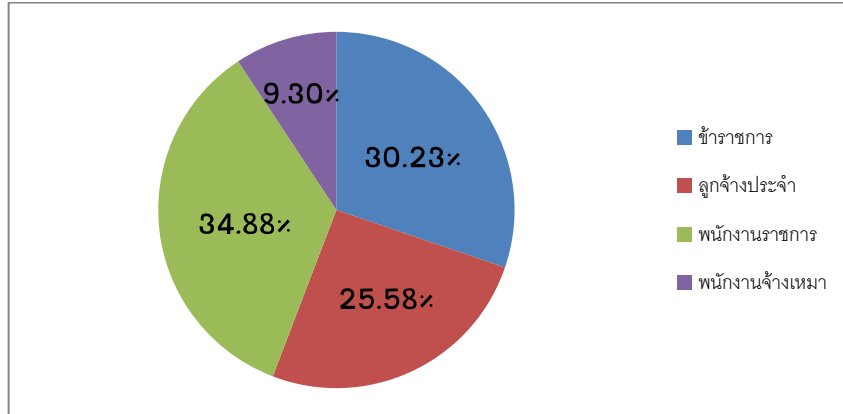
- 1) เป็นศูนย์กลางการให้บริการและถ่ายทอดความรู้ด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แก่หน่วยงานในพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การ เอกชนและประชาชน
- 2) ผลิตและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การเอกชน ประชาชน และภาคเครือข่ายในระดับประเทศและต่างประเทศ
- 3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มวิจัยและการพัฒนา

- 1) ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อให้ได้องค์ความรู้นวัตกรรม รูปแบบแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ที่เป็นปัจจุบันเฉพาะหน้าที่หรือเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต
- 2) เสริมสร้างให้เกิดนักวิจัย และเครือข่ายทางวิชาการด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในมิติพื้นที่
- 3) จัดทำแผนแม่บทวิจัยการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในมิติพื้นที่

อัตรากำลัง

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

อัตรากำลังข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ประจำปีงบประมาณ 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 43 คน ดังนี้

ฝ่าย/กลุ่ม	จำนวนอัตรากำลัง
ข้าราชการ	13
ลูกจ้างประจำ	11
พนักงานบริการ	15
พนักงานจ้างเหมา	4
รวม	43

หน่วยงานที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด

 จังหวัดปทุมธานี	 จังหวัดนนทบุรี
1. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 2. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดปทุมธานี 3. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนรังสิต 4. สถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราช 5. สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร 6. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชายธัญบุรี 7. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหญิงธัญบุรี 8. สถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาหญิงบ้านกิ่งวิถิ 9. สถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาบ้านวิถิชาย 10. สถาบันพระประชาบดี 11. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดปทุมธานี 12. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี 13. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี 14. สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดปทุมธานี 15. สำนักงานเคหะชุมชนรังสิต	1. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนนทบุรี 2. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนนพญาไท 3. ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ 4. สถานแรกรับคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี 5. สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา (หญิง) ปากเกร็ด 6. สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา (ชาย) ปากเกร็ด 7. สถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด 8. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพิการทางสมองและปัญญา ปากเกร็ด (เฟื่องฟ้า) 9. ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคกลาง 10. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ 11. สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด 12. สถานสงเคราะห์เด็กชายปากเกร็ด 13. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนปากเกร็ด 14. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดนนทบุรี 15. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนนทบุรี 16. ศูนย์บริการบุคคลออทิสติก

 จังหวัดนครศรีธรรมราช	 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
1. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสะเวศม์ 3. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช 4. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราช 5. สำนักงานเคหะชุมชนนครศรีธรรมราช	1. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2. นิคมสร้างตนเองพระพุทธรบาท 3. สถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสุราษฎร์ธานี 4. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทับกวาง 5. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี 6. บ้านพักใจ 7. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี 8. ศูนย์เรียนรู้และพัฒนาทักษะผู้รับบริการ 9. สำนักงานเคหะชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

1. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2558
2. โครงการส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย
3. โครงการติดตามและพัฒนาศักยภาพระบบเครือข่ายระดับอำเภอ
4. โครงการเสริมสร้างระบบเครือข่ายระดับจังหวัด
5. โครงการเสริมสร้างระบบการจัดการผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระดับชุมชน
6. โครงการวัดอุณหภูมิทางสังคม (TPSO POLL)
7. โครงการวิจัยรูปแบบการบริการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
8. โครงการนักวิจัยวัยทีน
9. โครงการจัดทำแผนแม่บทวิจัยการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)
10. โครงการวิจัยอนาคตการจัดสวัสดิการสังคมไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
11. โครงการนักวิจัยชุมชน
12. โครงการวิจัยการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัย
13. โครงการวิจัยรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัวในการแก้ไขปัญหามารยาทในเด็กและสตรี
14. โครงการวิจัยการจัดระบบการดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน
16. งานสนับสนุนการตรวจราชการกระทรวงฯ
17. โครงการองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace)
18. งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น

การเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปี 2558

งบรายจ่าย	งบประมาณที่ได้รับ	เบิกจ่าย	คิดเป็นร้อยละ
งบดำเนินงาน	5,189,158	5,189,158	47.20
งบบุคลากร	1,884,352	1,884,352	17.14
งบอุดหนุน	525,000	525,000	4.77
งบรายจ่ายอื่น	2,577,520	2,577,520	23.44
งบลงทุน	819,000	819,000	7.45
รวม	10,995,030	10,995,030	100

โครงการส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย

โครงการส่งเสริมรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่เครือข่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการจัดสวัสดิการที่มีอยู่ในชุมชน และศึกษาแนวทางจัดสวัสดิการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนและท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาสภาพปัญหาของพื้นที่ ระดมความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดสวัสดิการสังคม ทั้งนี้เพื่อให้ความรู้แก่เครือข่ายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถกำหนดรูปแบบการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อสะท้อนความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการถ้วนหน้า การดำเนินงานวิจัยไปปรับใช้ในการส่งเสริมรูปแบบสวัสดิการสังคมและการบริหารจัดการกองทุนให้ประสบความสำเร็จ การจัดเก็บข้อมูลของกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยใช้โปรแกรมบริหารกองทุนสวัสดิการกองทุน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดสวัสดิการ

ผลการดำเนินงาน

เกิดระบบเครือข่ายพัฒนาสังคม จำนวน 16 เครือข่าย เป็นเครือข่ายระดับตำบล (กองทุน ชุมชน กลุ่ม) จำนวน 8 เครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 เครือข่าย ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในเชิงประเด็น เชิงพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย ทำให้เกิดการเชื่อมโยงและการบูรณาการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ชื่อ กลุ่ม / องค์กร
1	ปทุมธานี	คูบางหลวง	ลาดหลุมแก้ว	องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง
2				กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลคูบางหลวง
3		บึงข่าอ้อ	หนองเสือ	องค์การบริหารส่วนตำบลบึงข่าอ้อ
4				กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบึงข่าอ้อ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ชื่อ กลุ่ม / องค์กร
5	นนทบุรี	บางใหญ่	บ้านบางม่วง	เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง
6			บางม่วง	กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบางม่วง
7		ไทรน้อย	ไทรน้อย	องค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย
8				กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไทรน้อย
9	พระนครศรีอยุธยา	ผักไห่	ทำดินแดง	องค์การบริหารส่วนตำบลทำดินแดง
10				กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลทำดินแดง
11		บางปะหัน	เสาชิง	องค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง
12			ทางกลาง	กลุ่มจักสานทางกลาง
13	สระบุรี	หนองแค	หนองนก	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนก
14				ชมรมผู้สูงอายุตำบลหนองนก
15		พระพุทธบาท	พุด่าง	องค์การบริหารส่วนตำบลพุด่าง
16				กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลพุด่าง

ผลที่ได้รับคือ เครือข่ายและองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม เกิดสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือกัน โดยมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มองค์กรที่จัดสวัสดิการสังคม ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนา สังคมให้สอดคล้องและเป็นทิศทางเดียวกัน มีการบริหารจัดการ กองทุนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากมีระบบ การบริหารจัดการที่ดี โดยมีโปรแกรมบริหารจัดการกองทุน สวัสดิการชุมชนในรูปแบบที่ได้มาตรฐาน สามารถนำไป ปรับใช้ได้ในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดการยอมรับของคนในชุมชน และการบริหารกองทุนที่เข้มแข็งและเป็นระบบเพิ่มมากขึ้น

โครงการติดตามและพัฒนาศักยภาพระบบเครือข่ายระดับอำเภอ

โครงการติดตามและพัฒนาศักยภาพระบบเครือข่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ระบบเครือข่ายระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เกิดระบบเครือข่ายในการเชื่อมโยงการทำงานด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการอย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย กลุ่มองค์กรเครือข่ายระดับอำเภอ ๔๑ อำเภอ ในเขตพื้นที่ ๔ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดปทุมธานี	จังหวัดนนทบุรี	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	จังหวัดสระบุรี
เมือง	บางใหญ่	วังน้อย	บางไทร
สามโคก	ปากเกร็ด	ผักไห่	บางปะหัน
ธัญบุรี	บางบัวทอง	เสนา	บางบาล
ลาดหลุมแก้ว	บางกรวย	บางปะอิน	บางซ้าย
ลำลูกกา	เมือง	พระนครศรีอยุธยา	อุทัย
คลองหลวง	ไทรน้อย	ลาดบัวหลวง	มหาสาร
หนองเสือ		ท่าเรือ	ภาษี
นนทบุรี		นครหลวง	บ้านแพรก
			เมืองสระบุรี
			มวกเหล็ก
			หนองโดน
			วังม่วง
			หนองแซง
			แก่งคอย
			หนองแค
			บ้านหมอ
			เฉลิมพระเกียรติ
			พระพุทธบาท
			ดอนพุด
			เสาไห้

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 24-25 สิงหาคม 2558 ณ โรงแรมบางกอก กอล์ฟ สปา รีสอร์ท จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

1. โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงการทำงานของเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัด การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนขับเคลื่อนงานสวัสดิการ การก้าวสู่การรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์/องค์กรสวัสดิการ รวมทั้งการเขียนโครงการเพื่อเข้าถึงแหล่งงบประมาณจากกองทุนสวัสดิการสังคม
2. ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์พัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุ เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาดูงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ
3. แบ่งกลุ่มทบทวนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ผลที่ได้รับจากการพัฒนาศักยภาพระบบเครือข่าย คือ เครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพและองค์

ความรู้ในหลายด้าน ที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีความเข้มแข็งในการจัดบริการสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ ซึ่งชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้และขับเคลื่อนงานด้านพัฒนาสังคมและสวัสดิการอย่างมีส่วนร่วม เกิดการเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่ให้สามารถขับเคลื่อนงานด้านพัฒนาสังคมและสวัสดิการอย่างมีส่วนร่วม

โครงการเสริมสร้างระบบเครือข่ายระดับจังหวัด

โครงการเสริมสร้างระบบเครือข่ายระดับจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เครือข่ายระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เกิดการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และเกิดการบูรณาการการทำงานด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อชุมชนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพระบบเครือข่ายระดับจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด คือ ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้จัดเวทีทบทวนการดำเนินงานของเครือข่าย เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2558 ณ โรงแรมบางกอก กอล์ฟ สปา รีสอร์ท จังหวัดปทุมธานี โดยร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมในเชิงประเด็น เชิงกลุ่มเป้าหมาย และเชิงพื้นที่ บทบาทหน้าที่ผู้ประสานงานของเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อบูรณาการการขับเคลื่อนงานการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันและเหมาะสมตรงตามความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมายและแต่ละพื้นที่

ผลที่ได้รับ

เกิดระบบเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงการทำงานด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ในการขับเคลื่อนงานไปด้วยกัน เกิดการรวมพลังในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือกันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการเสริมสร้างระบบการจัดการผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียนระดับชุมชน

เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงแนวโน้มสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในอนาคตให้กับชุมชนและค้นหาแนวทางระบบการจัดการผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับชุมชนตามกรอบความมั่นคงของมนุษย์ 12 มิติ พร้อมสร้างความมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยวิธีการระดมสมองจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทางสาขาวิชาชีพ ในชุมชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด โดยดำเนินการในพื้นที่ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 80 คน เทศบาลเมืองแก่งคอย อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 80 คน และเทศบาลท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน

ผลการดำเนินงาน

ชุมชนมีระบบการจัดการผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามวิถีแห่งบริบทของชุมชน โดยผ่านการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชนเอง นั่นคือเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินโครงการ

โครงการวัดอุณหภูมิทางสังคม (TPSO POLL)

ข้อมูลทางสถานการณ์ทางสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการวางแผนการปฏิบัติงาน เนื่องจากปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 ร่วมกับศูนย์สำรวจความคิดเห็น “ดีต้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จึงร่วมกันดำเนินการจัดทำสถานการณ์ทางสังคม โดย สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 เป็นเจ้าภาพหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนสถานการณ์ทางสังคมในระดับพื้นที่/กลุ่มจังหวัด และนำข้อมูลที่ได้รับมาวางแผนดำเนินการแก้ไขแต่ละสถานการณ์ให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ รวมทั้ง เผยแพร่ข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่นๆ เพื่อพิจารณาใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจ ครั้งที่ 1 ดำเนินการสำรวจในภาพรวมประเทศ รวม 12 สลว. ในประเด็น “มุมมองของประชาชนที่มีต่อปัญหาเด็กขอลานในสังคมไทยปัจจุบัน” โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้ร่วมทำการสำรวจในพื้นที่รับผิดชอบคือ ตำบลบ้านป้อม และตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสำรวจในภาพรวมประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 2,449 หน่วยตัวอย่าง พบว่า

แนวทางการช่วยเหลือขอทานเด็ก		ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา “ขอทานเด็ก” ในสังคมปัจจุบัน	
1. การประสานงานหรือส่งตัวเด็กให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	52.14%	1. มีหน่วยงานรับผิดชอบส่งประกาศเพื่อรับแจ้งเมื่อพบขอทานเด็ก	48.28%
2. ให้สิ่งของหรืออาหาร	34.05%	2. รัฐบาลควรเร่งแก้ไขปัญหาคืออย่างจริงจัง	11.89%
3. ให้เงิน	30.90%	3. ครอบครัวควรสอดส่องดูแลบุตรหลานของตนเองอย่างใกล้ชิด	9.70%
		4. ครอบครัวควรสอดส่องดูแลบุตรหลานของตนเองอย่างใกล้ชิด	8.13%
		5. เปรียบปรามแก๊งค์ลักพาเด็กไปขอทานอย่างจริงจัง	5.74%

การสำรวจ ครั้งที่ 2 ดำเนินการสำรวจในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สลว.1 ในประเด็น “มุมมองของประชาชนที่มีต่อปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว” โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน 200 หน่วยตัวอย่าง ผลการสำรวจพบว่า

แนวทางการช่วยเหลือขบวนการเด็ก		หน่วยงาน/สถาบัน/บุคคลที่ต้องการให้ช่วยแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว	
1. การติ่มสุรา	39.88%	1. คนในครอบครัว	27.00%
2. การใช้สารเสพติด	31.91%	2. ผู้นำชุมชน/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	19.00%
3. การทะเลาะวิวาท	19.00%	3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	15.50%
กิจกรรมเพื่อลดระดับความรุนแรงในครอบครัว		ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว	
1. กิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว	46.10%	1. คนในครอบครัวมีความเข้าใจกัน มีเวลาให้กัน	70.00%
2. การส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้	42.10%	2. งดติ่มสุรา/ยาเสพติด/การพนัน/อบายมุข	20.00%
3. กิจกรรมค้นหาการ	10.50%	3. เสริมสร้างกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์	7.50%

โครงการวิจัยรูปแบบการบริการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

เพื่อศึกษารูปแบบการบริการสำหรับผู้สูงอายุพิการที่มีในปัจจุบัน และศึกษาสถานภาพผู้สูงอายุพิการ ผู้ดูแลผู้สูงอายุพิการถึงความต้องการในการได้รับการบริการในด้านต่างๆ จากการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพเพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดบริการที่เหมาะสม ได้มีการจัดเวทีประชุมเพื่อถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุพิการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แกนนำชุมชน อาสาสมัคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วยผู้สูงอายุพิการ จำนวน 60 คน ผู้ดูแลผู้สูงอายุพิการ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 120 คน จากพื้นที่เทศบาลตำบลลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และตำบลหนองน้ำใส อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ศึกษาโดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology)

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริการสำหรับผู้สูงอายุพิการที่มีในปัจจุบัน มี 5 รูปแบบหลักที่สำคัญ ได้แก่
 - รูปแบบการจัดบริการโดยภาครัฐ
 - รูปแบบการให้บริการที่จัดโดยภาคเอกชนและองค์การสาธารณกุศล
 - รูปแบบการให้บริการที่จัดโดยภาคธุรกิจเอกชน
 - รูปแบบการให้บริการที่จัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - รูปแบบการให้บริการแบบพหุภาคหรือพหุลักษณะ
2. สถานภาพผู้สูงอายุพิการ ผู้ดูแลผู้สูงอายุพิการและความต้องการในการได้รับการบริการในด้านต่างๆ จากการจัดสวัสดิการสังคมและการจัดบริการด้านสุขภาพ โดยแบ่งเป็นอันดับความต้องการรายด้าน ได้แก่
 - ด้านสุขภาพอนามัยและด้านบริการทางสังคมทั่วไป
 - ด้านกระบวนการยุติธรรม
 - ด้านที่อยู่อาศัย
 - ด้านการศึกษา
 - ด้านนันทนาการ
 - ด้านการทำงานและการมีรายได้

3. สถานภาพและความต้องการของผู้ดูแลผู้สูงอายุพิการ ขัอสะท้อนปัญหาจากการดูแลผู้สูงอายุพิการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ/การประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพจิต/ความเครียด ปัญหาด้านสุขภาพกาย/การพักผ่อนไม่เพียงพอ โดยแบ่งเป็นอันดับความต้องการรายด้าน ได้แก่

- ด้านสุขภาพอนามัย
- ด้านการศึกษา
- ด้านกระบวนการยุติธรรม
- ด้านบริการทางสังคมทั่วไป
- ด้านนันทนาการ
- ด้านที่อยู่อาศัย

4. รูปแบบการบริการผู้สูงอายุพิการที่เหมาะสม ได้ข้อค้นพบ 3 รูปแบบ ได้แก่

- รูปแบบการบริการที่จัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- รูปแบบการบริการโดยชุมชนแบบพหุภาคีหรือพหุลักษณะ
- รูปแบบการบริการทางเลือก เช่น รูปแบบการบริการโดยภาคธุรกิจ เอกชน รูปแบบการบริการโดยองค์กรสาธารณกุศล รูปแบบการบริการโดยครอบครัว

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. นำไปวางแผนการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุพิการ อย่างเหมาะสม
2. ครอบครัว ชุมชน สังคม ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นผู้สูงอายุพิการ โดยให้การดูแลชีวิตความเป็นอยู่อย่างดีและเหมาะสม
3. นำผลการศึกษาที่ได้ไปกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โครงการนักวิจัยวัยทีน 2558

โครงการนักวิจัยวัยทีน เป็นโครงการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ชุมชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล โดยฝึกปฏิบัติการทำวิจัยอย่างง่าย ลงมือปฏิบัติจริงตามขั้นตอนการทำงานวิจัย โดยอาศัยข้อมูลในชุมชนของตนเอง เพื่อร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมและทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความภาคภูมิใจในการร่วมเป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชนและสังคมของตนเอง

การดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้ดำเนินการให้ความรู้กลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับทำวิจัยอย่างง่าย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กระบวนการสอนแบบกลุ่ม (Student-centered Group Methods) เรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการนำความรู้จากประสบการณ์รุ่นพี่สู่รุ่นน้อง (Peer teach teaching) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้าร่วมโครงการจากสภาเด็กและเยาวชน จำนวน 37 คน ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักงาน พมจ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิทยากรคือนางสาวขวัญเนตร สุขใจ และ ว่าที่ ร.ต.อนุรุทธ ฝินสุวรรณ จากสภาลังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ทั้งนี้ ได้ลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามติดตามผลการดำเนินงานตามสถานการณ์จริงในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี โดยมีหัวข้องานวิจัยอย่างง่าย จำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

จังหวัด	เรื่อง
นนทบุรี	การปลูกฝังเด็กและเยาวชนด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
ปทุมธานี	การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายป้องกันการมีเพศสัมพันธ์
พระนครศรีอยุธยา	พฤติกรรมและผลกระทบจากเยาวชนที่ติดอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือ
สระบุรี	ปัญหาการว่างงานของคนในตำบลท่ามะปราง

ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

เด็กและเยาวชนมีความรู้พื้นฐานในการทำโครงการวิจัยอย่างง่าย เกิดการต่อยอดทางความคิด
อย่างเป็นระบบ มีความตระหนักต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายของ
ชุมชน รวมทั้งเกิดความรู้สึภาคภูมิใจในตนเองและรู้สึกเป็นหนึ่งในสมาชิกของชุมชน

โครงการจัดทำแผนแม่บทวิจัยการพัฒนาลังคมและสวัสดิการ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้มีการจัดทำแผนแม่บทวิจัยการพัฒนาลังคมและสวัสดิการ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนแม่บทวิจัยการพัฒนาลังคมและสวัสดิการ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 เชื่อมโยงสู่แผนยุทธศาสตร์การวิจัยของกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเพื่อจัดทำแบบเสนอโครงการวิจัยประกอบการเสนอของบประมาณปี พ.ศ. 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

การดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ในฐานะเจ้าภาพหลักทำการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับทิศทางการวิจัยในระดับชาติ/ประเทศ กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมในมิติเชิงประเด็น เชิงกลุ่มเป้าหมาย และเชิงพื้นที่ รวมทั้งการทบทวนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิจัยจาก สลว.1-12 และเจ้าหน้าที่ระดับกรมที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิจัย กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 45 คน สรุปผลการดำเนินการ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปโครงการวิจัยของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 - 12 และหน่วยงาน สป. ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2562 มีจำนวน 41 โครงการ แผนตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ
การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	3
การสร้างนวัตกรรมทางสังคม	18
การเสริมพลังภาคีเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการ	10
การพัฒนามาตรฐานและกลไกการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	10
รวม	41

ส่วนที่ 2 สรุปโครงการวิจัยของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 - 12 และหน่วยงาน สป. ที่เสนอของบประมาณปี พ.ศ. 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีจำนวน 19 โครงการ รวมงบประมาณ 61,852,130 บาท รายละเอียดมีดังนี้

ลำดับ	หัวข้อวิจัย	งบประมาณ	หน่วยงาน
1	อนาคตภาพการจัดสวัสดิการสำหรับครัวเรือนที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยในชุมชนเมือง	1,566,580	สสว.1
2	แนวทางการพัฒนาสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมให้เหมาะสมกับคนในทุกช่วงวัย	3,758,540	สสว.2
3	กลไกการให้บริการของธุรกิจเพื่อสังคมสำหรับผู้พิการ	6,004,000	สสว.3
4	การสร้างและพัฒนากระบวนการทำงานเครือข่ายแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่เหยื่อเป็นเด็กและสตรีในประเทศไทย	6,088,000	สสว.3
5	นวัตกรรมจัดการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและชุมชนโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง	998,470	สสว.4
6	ชุมชนอาเซียนในประเทศไทย : มาตรการ กลไกเพื่อการคุ้มกันผลกระทบทางสังคม	3,542,340	สสว.4

ลำดับ	หัวข้อวิจัย	งบ ประมาณ	หน่วย งาน
7	การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำแก่คนพิการในจังหวัดนครราชสีมา	850,000	สสว.5
8	แนวทางการพัฒนารูปแบบการคุ้มครองและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในชุมชนโดยบทบาทของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.)	6,568,720	สสว.6
9	การเสริมสร้างครอบครัวเข้มแข็งตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน	987,100	สสว.8
10	รูปแบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่มีการต้องเลี้ยงดูบุตรหลาน	584,000	สสว.9
11	การค้นหารวบรวมต้นแบบศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม	5,750,880	สสว.10
12	แนวทางการเตรียมความพร้อมของครอบครัวและชุมชนในการรับผู้ไร้ที่พึ่งกลับสู่ชุมชน	831,200	สสว.10
13	การเปรียบเทียบการพัฒนามนพื้นที่สูงในอดีตและปัจจุบัน	4,218,040	สสว.10
14	แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการศูนย์เรียนรู้ชาติพันธุ์ภาคเหนือ (พิพิธภัณฑ์ชาวเขา) เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3,095,360	สสว.10
15	การมีงานทำของคนพิการ : กรณีศึกษา 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	1,086,120	สสว.10
16	นวัตกรรมการประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงสู่การคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสมเพื่อผู้ด้อยโอกาส	4,527,360	สสว.11
17	กลยุทธ์ส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุไทย	4,247,020	สสว.12
18	อนาคตภาพปัญหาสังคมไทยใน 10 ปีข้างหน้า และแนวทางการแก้ไขปัญหายั่งยืน	4,894,200	สสว.12
19	การศึกษาค้นคว้าคิดเห็นการเปิดพื้นที่ทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาเด็กแว้น	2,254,200	กอง วิชาการ

โครงการวิจัยเรื่อง : **อนาคตการจัดสวัสดิการสังคมไทยเมื่อเข้าสู่**

ประชาคมอาเซียน ภายใต้ภารกิจกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะองค์กรหลักที่รับผิดชอบเสาที่ 3 ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและผลักดันให้เกิดผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุและผู้พิการ และการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ประเด็นคำถามสำคัญคือ ประเทศไทย โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการเตรียมความพร้อมของไทยในการพัฒนาสังคมสังคมและสวัสดิการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 จึงได้ดำเนินการศึกษาร่วมกัน โดยมีสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 เป็นเจ้าภาพหลัก ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน ภายใต้ภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเสนอแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ

การดำเนินงาน

โครงการวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกกระทรวงฯ จำนวน 28 คน และหัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 34 คน โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ได้ร่วมสัมภาษณ์อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ (นายอนุสันต์ เทียนทอง) ผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางสาวนีย์ โยมพัตร์) ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชน (นางเทพวัลย์ ภรณวลัย) ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ (นางสาวศิริวรรณ อรุณทิพย์ไพฑูรย์) หัวหน้าศูนย์ข้อมูลคนหายเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ (นายเอกลักษณ์ หล่มข่มแข) มูลนิธิกระจกเงา ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนรังสิต ผู้ปกครองสถานแรกรับเด็กหญิงธัญญพร และหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัว

ผลการวิจัยภาพรวม

1) ระบบสวัสดิการของสังคมไทยในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดสวัสดิการเชิงสถาบันมีหน่วยงานภาครัฐเป็นเจ้าภาพหลัก ซึ่งประกอบไปด้วย 7 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง เร่ร่อน ขาดงาน และกลุ่มผู้ประสบภัยพิบัติ

2) นโยบายการจัดสวัสดิการสังคมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กล่าวถึงแนวโน้มระบบสวัสดิการที่เหมาะสมในอนาคต 10 ปี ถึง 20 ปีข้างหน้า และแนวทางการจัดสวัสดิการที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ต่อ 7 กลุ่มเป้าหมายข้างต้น

โครงการนักวิจัยชุมชน

โครงการนักวิจัยชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างนักวิจัยชุมชนด้านการพัฒนาและสวัสดิการ ส่งเสริมองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติการทำวิจัยอย่างง่าย และสร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายระดับพื้นที่ในการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 เป็นเจ้าภาพหลักร่วมดำเนินการกับสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 2-12 กลุ่มเป้าหมายเป็นเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการระดับพื้นที่ของแต่ละ สสว.ฯ ละ 2 พื้นที่ รวม 24 พื้นที่

การดำเนินงาน

- คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ
- คัดเลือกนักวิจัยชุมชน
- จัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์
- วางแผนและจัดเก็บข้อมูล
- ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม
- จัดทำแผนงาน โครงการ ให้สอดคล้องกับปัญหาชุมชน
- นำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุม
- วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
- การประชุมถอดบทเรียน
- จัดทำรายงานผลการศึกษาโครงการ

ผลที่ได้รับต่อชุมชน

1. ทำให้เกิดองค์ความรู้ ความตระหนักรู้ต่อปัญหาชุมชน สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้อง
2. ทำให้นักวิจัยชุมชนฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ วางแผนอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการวิจัยเบื้องต้น
3. กลุ่มเป้าหมายในชุมชนได้รับความช่วยเหลือ เช่น ผู้ด้อยโอกาสได้รับสวัสดิการ และกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เช่น การปรับปรุงพฤติกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดิน
4. ทำให้เกิดการรวมและขยายสมาชิกกลุ่ม เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ
5. สามารถสร้างการมีส่วนร่วม ความสามัคคีกัน
6. สร้างรายได้ สามารถลดต้นทุนการผลิต
7. ทำให้คนในชุมชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น มีการปรับปรุงพฤติกรรมในทางบวก

8. เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพื้นที่ เช่น เครือข่ายท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
9. คนในชุมชนสามารถแก้ไขและจัดการปัญหาอย่างยั่งยืน เช่น ปัญหาการเกษตรกรรม มลพิษ ที่ดิน ทำกินการต่อรองเพื่อทำอาชีพ
10. ทำให้เกิดต้นแบบที่เป็นรูปธรรม เช่น ต้นแบบการดูแลรักษาสุขภาพโดยใช้สมุนไพร
11. สามารถนำโครงการนักวิจัยชุมชนสู่แผนของท้องถิ่น และเกิดแผนแม่บทชุมชน

สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

1. มีกลุ่มองค์กรหรือแกนนำที่เข้มแข็ง ในชุมชน ได้แก่
 - กองทุนสวัสดิการชุมชน
 - สภาองค์กรชุมชน
 - กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน
2. ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นให้ความสนใจและสนับสนุนโครงการ เข้าร่วมเป็นประธานในการประชุม สนับสนุนในด้านอื่นๆ และมีอิทธิพลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในชุมชน
3. การให้ความร่วมมือของนักวิจัยชุมชน ความร่วมมือและความสนใจของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ
4. เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนและชุมชนต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
5. การต่อสู้ที่ยืดชุมชนเป็นฐาน ต่อสู้เพื่อชาวบ้านที่เดือดร้อน
6. หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน โรงพยาบาล ได้เห็นถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
7. มีแรงบันดาลใจจากวิทยากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย
8. ประชาชนในพื้นที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ปัญหา อุปสรรค

1. กลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้ด้อยโอกาส ยังพึ่งตนเองไม่ได้ในระยะยาว ต้องเป็นผู้รับความช่วยเหลือต่อไป
2. การเกิดอคติต่องานวิจัย คิดว่ายาก น่าเบื่อ และใช้เวลานาน
3. ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการน้อยเกินไป ไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถประเมินผลได้มากนัก และไม่สอดคล้องกับการจัดทำแผนของงานอปท.
4. งบประมาณในการดำเนินมีจำกัด ทำให้ไม่เพียงพอ
5. ผู้เข้าร่วมโครงการบางส่วนไม่มีความพร้อม บางรายให้ความสนใจในการวิจัยน้อยเกินไป
6. ประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ (บางกลุ่ม) ไม่ให้ความร่วมมือในการจัดเก็บแบบสอบถาม

7. บางโครงการเป็นโครงการที่ใหญ่ต้องใช้พลังจากหลายภาคส่วนในการทำงานครั้งนี้ให้สำเร็จ จึงเป็นช่วงของการประสาน หาทีมงาน และทำความเข้าใจกับชุมชน

8. โครงการที่เสนอมีส่วนเข้าซ้อนกับงานของ อสม. ที่กำลังทำอยู่ จึงไม่สามารถของบประมาณ จาก อบต. หรือ สปสช. ได้

แนวทางแก้ไขปัญหา/การพัฒนาต่อยอด

1. การจัดโครงการ/กิจกรรมที่กระตุ้นความตระหนักของคนในครอบครัวในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว

2. การแสวงหาแกนนำหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานด้านชุมชน พร้อมทั้งกระตุ้นการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการเป็นผู้ริเริ่ม ควบคุม และดูแล ตรวจสอบโครงการ

3. ควรขยายระยะเวลาในการดำเนินโครงการ หรือโครงการมีความต่อเนื่อง 1-2 ปี และควรจัดทำโครงการก่อนการทำแผนของอปท.

4. หางบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน

5. ขยายผลคนเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ให้ครบทุกหมู่บ้าน มี อสม./สภอ./โรงเรียน/อปพร. เข้ามาร่วมโครงการ

6. คัดเลือกผู้ที่เข้าร่วมโครงการที่มีความสนใจและให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยให้มากที่สุด

7. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการนักวิจัยชุมชน และให้ข้อมูลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ อย่างทั่วถึง

8. ควรประสานความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น ท้องที่และชุมชน ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักร่วมกัน

9. จัดทำฐานข้อมูลชุมชนให้มีความถูกต้อง ชัดเจน

10. จัดทำต้นแบบพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อขยายไปสู่พื้นที่อื่นที่มีปัญหา เช่น ปัญหาที่ดินทำกิน

โครงการวิจัยการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัย

โครงการวิจัยการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัยในปัจจุบัน ความต้องการการจัดสวัสดิการ และกำหนดรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัย ดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 เป็นเจ้าภาพหลัก

การดำเนินงาน

เป็นการประยุกต์ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้สูงอายุตามช่วงวัย (ผู้สูงอายุวัยต้น อายุ 60-69 ปี ผู้สูงอายุวัยกลาง อายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุวัยปลาย อายุ 80ปีขึ้นไป) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล/อำเภอ ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ และบุคคลที่ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 156 ชุด รวม 3 พื้นที่ ได้แก่ ตำบลท่าทราย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี และตำบลหนองสรวง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการศึกษา

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ทั้ง 3 กลุ่มอายุ มีความกังวลใจในการใช้ชีวิตประจำวันมากที่สุด ในเรื่องโรคประจำตัวสุขภาพร่างกายและความเจ็บป่วย ซึ่งมีโรคประจำตัวในลักษณะเดียวกันคือ โรคความดันโลหิตมากที่สุด รองลงมาคือ ปวดข้อ ข้อเสื่อม เข่าเสื่อม และโรคเบาหวาน นอกจากนี้ ผู้สูงอายุยังมีความกังวลใจเรื่องการทำงาน/ไม่มีรายได้มาเลี้ยงครอบครัว และเรื่องเงินออม/บำเหน็จบำนาญ ไม่พอใช้

ส่วนด้านความต้องการของผู้สูงอายุ ได้แก่

- 1) ผู้สูงอายุต้องการให้มีสุขภาพแข็งแรง และรู้วิธีการสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงสามารถทำกิจกรรมประจำวันต่างๆ ได้ด้วยตัวเอง
- 2) ต้องการให้ลูกหลานรัก เอาใจใส่ให้ความใกล้ชิด ยกย่องนับถือและยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว
- 3) ต้องการใช้จ่ายเงินและสามารถพึ่งตนเองได้ด้วยมีบำเหน็จ/บำนาญ หรือเงินใช้จากรายได้อื่นให้เหมาะสมกับอัตภาพ

4) ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมตามความเหมาะสม ต้องการพบปะพูดคุยกับผู้สูงอายุในวัยเดียวกัน

5) ต้องการได้รับความรักความเอาใจใส่ดูแลจากบุคคลทั้งในครอบครัวและสังคม

สำหรับแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัยมีการเสนอแนวทางการจัดสวัสดิการทั้งหมด 7 ด้าน โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงวัย ได้แก่ ผู้สูงอายุวัยต้นยังสามารถทำงานและช่วยเหลือตนเองได้อยู่ ดังนั้นควรเน้นไปที่การจัดสวัสดิการด้านรายได้และการออม วัยกลางเป็นวัยที่ร่างกายเริ่มเสื่อมถอยลงมากขึ้น และเริ่มตระหนักในการใช้ชีวิตบั้นปลาย ดังนั้นควรเน้นไปที่การจัดกิจกรรมทางสังคมและการดูแลสุขภาพป้องกันสุขภาพ และผู้สูงอายุวัยปลายซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ควรเน้นไปที่การดูแลสุขภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ความต้องการของผู้สูงอายุในเรื่องของการจ่ายเบี้ยยังชีพ เป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ แต่ความเห็นบางส่วนมองว่าเป็นการจ่ายแบบอุปการะ ผู้สูงอายุที่ไม่จำเป็นก็ได้รับในอัตราเท่ากัน จึงควรมีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบความเหมาะสมในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

2. ในปัจจุบันผู้สูงอายุมีความกังวลใจในเรื่องของการทำงานหารายได้ และต้องการสวัสดิการในรูปแบบของการเสริมสร้างศักยภาพในการทำงาน ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

โครงการวิจัยรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัวในการแก้ไขปัญหา

ความรุนแรงในเด็กและสตรี

โครงการวิจัยรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัวในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรีของประเทศไทย ศึกษาลักษณะการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัวในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรี และหารูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัวในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรี โดยศึกษาในพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน(ศพค.) ระดับดีเด่น หรือระดับดีประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนครอบครัว จำนวน 15 ครอบครัว ตัวแทนชุมชน หน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระมูลนิตีต่างๆ ในพื้นที่ตำบลบางกระบือ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรีของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2557 จากศูนย์พึ่งได้ บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำคามรุนแรงในครอบครัว มีจำนวนทั้งสิ้น 15,078 ราย แยกเป็น สตรีที่ถูกกระทำคามรุนแรง จำนวน 8,687 ราย หรือร้อยละ 57.6 และเป็นเด็ก จำนวน 6,391 ราย หรือร้อยละ 42.4 โดยจัดเป็นประเภทความรุนแรงทางร่างกายมากที่สุด จำนวน 162 ราย รองลงมา เป็นความรุนแรงทางจิตใจ จำนวน 157 ราย และ ค้ำมนุษย์ จำนวน 56 ราย ทั้งนี้ผู้ถูกกระทำส่วนใหญ่เป็นภรรยา รองลงมาเป็นลูกและผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นสามี รองลงมาเป็นบิดา

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ในฐานะเจ้าภาพหลัก จึงได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัว ร่วมกับ 11 สลว. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรีของประเทศไทย และศึกษารูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัวในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรี

ผลการดำเนินงาน

โดยศึกษาในพื้นที่ที่ได้ได้รับคัดเลือกให้เป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ดีเด่นหรือดี ในปี 2557 ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) แบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับครอบครัวและชุมชน ซึ่งสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ดำเนินการศึกษาในพื้นที่ ตำบลบางกระบือ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับแก้ไขปัญหามลพิษในเด็กและสตรีระดับครอบครัวประกอบด้วย 4 กระบวนการ และรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับแก้ไขปัญหามลพิษในเด็กและสตรีระดับครอบครัวประกอบด้วย 3 กระบวนการ ดังนี้

ระดับครอบครัว	ระดับชุมชน
1) กระบวนการส่งเสริมป้องกัน ได้แก่ การให้ความรู้เรื่องสิทธิ กฎหมาย การใช้หลักศาสนาการส่งเสริมรายได้ และการจัดทำคู่มือการครองเรือน เป็นต้น 2) กระบวนการดำเนินการแก้ไขปัญหามีได้แก่ การใช้เครือข่ายในชุมชน เช่น เครือข่ายสหวิชาชีพ ความรุนแรงในครอบครัวของชุมชน ภาครัฐ อปท. NGO โดยดำเนินการตามขั้นตอนการแจ้งเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ความรุนแรงฯ แก้ไขปัญหาร่วมกันครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ถ้าไม่สำเร็จประสานส่งต่อภาครัฐและติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหามลพิษ (รายครอบครัว) 3) กระบวนการจัดการ ได้แก่ การบำบัด และการจัดกิจกรรมฟื้นฟู สานสายสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 4) กระบวนการติดตาม ได้แก่ จัดทำแบบสำรวจ/ติดตาม การวิเคราะห์ รายงานผลการติดตามหรือเสริมแรง ให้รางวัล ซึ่งในกระบวนการทั้งหมดหากไม่สำเร็จควรเริ่มกลับไปที่กระบวนการแรก ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการกระทำซ้ำ	1) การให้ความรู้ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษายังขาดความรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหามลพิษในเด็ก แม้จะเป็นพื้นที่ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จึงควรให้ความรู้ในเรื่อง พ.ร.บ.ความรุนแรง สิทธิการคุ้มครองที่จะได้รับ บทบาทชุมชน เป็นต้น 2) จัดพื้นที่กลางในการสื่อสาร รับฟังความคิดเห็นของครอบครัวในชุมชน ผ่านปราชญ์ชุมชน ผู้นำ เครือญาติ เป็นต้น 3) บูรณาการจัดกิจกรรมทั้งแนวตั้งและแนวราบ เช่น ภาครัฐ ท้องถิ่น ครอบครัว บ้าน วัด โรงเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1) การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในเด็กและสตรี ควรคำนึงถึงปัจจัยปัญหาอื่นๆ ที่เป็นตัวแปรสำคัญ เช่น การติดตามเสด็จหรือเหล่า ปัญหาสุขภาพจิต การใช้ยาในครัวเรือน ควรศึกษาเป็นโครงการย่อยในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2) ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มสวัสดิการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในชุมชนที่เป็นรูปธรรม มีคณะทำงานที่มีประสิทธิภาพ การจัดตั้งเป็นองค์กรที่จดทะเบียนถูกต้อง สามารถจัดทำโครงการและของบประมาณจากแหล่งต่างๆ ที่สามารถนำมาแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในเด็กและสตรีได้ โดยไม่ต้องรออนุมัติงบประมาณมาให้โดยตรง

โครงการวิจัย “การจัดระบบการดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน”

โครงการวิจัยการจัดระบบการดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการดูแลทางสังคมและการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบ วิธีการ และระบบการดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ และแนวทางการจัดระบบการดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 6 เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงาน

การดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งศึกษาจากผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง จำนวน 249 คน และผู้สูงอายุที่พึ่งพิงตนเองได้ จำนวน 1,184 คน

การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่มในพื้นที่จากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน และในชุมชน จำนวน 392 คน ในพื้นที่ตำบลลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษา

พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการการดูแล 2 ด้านหลักๆ ได้แก่ (1) ความต้องการการดูแลบริการสุขภาพ กลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมีความต้องการบริการสถานพยาบาลคนชรามากกว่าต้องการอยู่บ้านหรืออยู่กับครอบครัวครอบครัวของผู้สูงอายุ และ (2) มีค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอต่อการดูแล ความต้องการการบริการทางสังคม พบว่า ผู้สูงอายุต้องการ

ให้มีการจัดผู้จัดการดูแลที่ทำหน้าที่วางแผนและประสานการดูแล เมื่อผู้สูงอายุอยู่ในภาวะที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบ วิธีการ ของระบบการดูแลทางสังคมและการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า ประเทศไทยยังมีระบบการดูแลระยะยาวอย่างไม่เป็นรูปธรรม เน้นการดูแลจากครอบครัวและการสงเคราะห์เป็นครั้งคราว สำหรับต่างประเทศ เน้นการดูแลจากครอบครัวเช่นกัน และมีการจ่ายเงินสมทบเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพและระบบการดูแลระยะยาวตั้งแต่วัยทำงาน

สำหรับแนวทางการจัดระบบการดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลักในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้สูงอายุ ครอบครัวชุมชน และกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุน การดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคธุรกิจ สำหรับแนวทางในการดูแล

2. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ได้แก่ การทำแผนและเตรียมงบประมาณรองรับ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและคนในชุมชน เช่น การดูแลคนในครอบครัว การดูแลในชุมชน การติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องการใช้เครือข่ายภายนอกชุมชนร่วมดูแล

ข้อเสนอแนะ จากการศึกษาวิจัย พบว่า สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ควรส่งเสริมหน่วยงานในพื้นที่นำข้อมูลด้านผู้สูงอายุไปใช้ประโยชน์เพื่อจัดบริการด้านระบบการดูแลทางสังคมแก่ผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมและตรงตามความต้องการ และกรมกิจการผู้สูงอายุ ควรเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับ การทำฐานข้อมูลการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การตรวจเยี่ยมบ้านการบริการทางสังคมให้กับผู้สูงอายุในชุมชน

งานสนับสนุนการตรวจราชการกระทรวงฯ บทบาทในการเป็นผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวง

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 จังหวัดปทุมธานี ได้รับมอบหมายจากกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ปฏิบัติงาน เป็นผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบ ในเขตตรวจราชการที่ 1 จำนวน 4 จังหวัด คือปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และ สระบุรี ซึ่งมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 45 หน่วยงาน

ผลการดำเนินงาน

1. การประชุมกลุ่มจังหวัดครั้งที่ 1 ได้เข้าร่วมประชุม สสว.1-12 ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม 2557 ณ โรงแรมตะวันนา ถนนสุรวงศ์ กรุงเทพฯ เพื่อปรับแบบการติดตามการขับเคลื่อนแผนงานโครงการตาม กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7 กลุ่มเป้าหมาย

2. ติดตามความก้าวหน้าโครงการในพื้นที่ ได้ติดตามร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ จำนวน 4 จังหวัด ในระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนาคม 2558 เพื่อติดตามความก้าวหน้า การนิเทศงาน และ การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนงานตามแผนการตรวจราชการปี 2558

3. ประชุมจังหวัดครั้งที่ 2 ได้เข้าร่วมประชุมการตรวจราชการ รอบ 3 และสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในระหว่างวันที่ 4-6 กันยายน 2558 ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสรุปผล และทำข้อเสนอในการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประจำปีงบประมาณ 2558 ตามแผนการตรวจราชการ จำนวน 13 ประเด็น ได้แก่

- 1) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
- 2) ด้านการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

- 3) ด้านการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ
- 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- 5) ด้านส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มชาติพันธุ์
- 6) การพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดและผู้มีรายได้น้อย
- 7) ด้านการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 8) ด้านสตรี
- 9) ด้านครอบครัว
- 10) ด้านเด็กและเยาวชน
- 11) ด้านการพัฒนาองค์กร ชุมชนและเครือข่าย
- 12) การพัฒนาบุคลากร
- 13) การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

ส่วนสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 รับผิดชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดและผู้มีรายได้น้อย

ผลการระดมความคิดเห็น (Focus Group)

เมื่อประมวลผลสถิติตามแบบตรวจราชการฯ และนำเสนอผลการประมวลแล้ว จึงนำผลนั้นมาเป็นประเด็นสนทนาโดยสมาชิกกลุ่มมาจากตัวแทน พมจ. 76 จังหวัด การเคหะแห่งชาติ พอช. และผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่จะนำไปสู่ปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยมีคณะทำงานสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 เป็นวิทยากรกระบวนการ ผลสรุปการระดมความคิดเห็นจากตัวแทนหน่วยงาน ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหา
1. ขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2. ไม่มีข้อมูลการจัดสรรที่ดินเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาการพัฒนาที่อยู่อาศัย 3. ราคาที่ดิน ณ ปัจจุบัน สูงเกินกว่าที่รัฐบาลจะจัดสรรได้ 4. ขาดข้อมูลผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย 5. ขาดการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานฯ กับผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน	1. กำหนดนโยบายรองรับ/แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้หน่วยงาน กระทรวง กรม เข้ามาร่วมบูรณาการรับผิดชอบ เช่น กระทรวง พม. มท. ศธ. และที่เกี่ยวข้อง 2. ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง 3. จัดตั้งคณะทำงานระดับพื้นที่ อาทิ อปท. ผู้นำชุมชน ผู้แทนพอช. ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนหน่วยงานฯ ระดับพื้นที่ กลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ เพื่อทำหน้าที่ - สืบหาและรวบรวมข้อมูลผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดระดับกลุ่มเป้าหมายตามความยากจน

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหา
6. ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อการสร้างรายได้ให้ชุมชนอย่างแท้จริง 7. กลุ่มเป้าหมายประเภทครัวเรือน ยังไม่มีที่รองรับและหน่วยงานที่เข้ามาช่วยเหลือ 8. การแทรกแซงจากการเมืองท้องถิ่น กรณีฐานเสียงหายไปเมื่อย้ายถิ่นฐาน	- สำรวจและรวบรวมข้อมูลการจัดสรรที่ดินเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาการพัฒนาที่อยู่อาศัย 4. จัดตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด อาทิ CEO ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้อง อปท. - กำหนดบทบาทการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติแก้ไขปัญหในพื้นที่ - บูรณาการหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ 5. พิจารณหาพื้นที่เพื่อดำเนินการรองรับการดำเนินงาน เช่น ที่ดินสงวน ที่ดินราชพัสดุ หรือที่ดินบังคับคดี (ม.44) ฯลฯ 6. เชื่อมโยงหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม (CSR) 7. กลไกขับเคลื่อนเข้าสู่ยุทธศาสตร์จังหวัด 8. บรรลุประเด็นการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดและผู้มีรายได้น้อยเข้าสู่ยุทธศาสตร์จังหวัด/เทศบาล/ อบต. 9. สรรหาที่ดินเพื่อรองรับการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดและผู้มีรายได้น้อย อาทิ ที่ดินราชพัสดุ ที่ดินสงวน การรถไฟแห่งชาติ นิคมสร้างตนเอง ฯลฯ 10. รัฐบาลและอปท. สนับสนุนเงินอุดหนุนร่วมกับชุมชน เพื่อจัดซื้อที่ดิน 11. อปท. ทำการพิจารณา จัดสรรที่อยู่เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายประเภทครัวเรือน โดยของบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล 12. พอช. สร้างจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมโครงการ อาทิ การวางแผนชุมชน การเลือกรูปแบบ-โครงการ การออกแบบ และการก่อสร้าง 13. พอช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่อง เช่น ส่งข้อมูลให้ประชาสัมพันธ์จังหวัด ทำการเผยแพร่ และช่องทางประชาสัมพันธ์ด้านอื่นๆ สื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ท้องถิ่น อินเทอร์เน็ต ฯลฯ

โครงการองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace)

โครงการองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) เป็นการจัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรัก ความสามัคคี ให้เกิดขึ้น เป็นการกระตุ้นความเอื้ออาทรต่อกันอันจะนำมาซึ่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของหน่วยงานที่จะสร้างพลังอันยิ่งใหญ่ต่อการพัฒนางานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ จำนวน 43 คน

การดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ดำเนินงานจัดกิจกรรม Happy Workplace 5 ด้าน คือ

กิจกรรม (Happy Workplace)	การดำเนินงาน
สุขภาพดี (Happy Body)	การบริโภคอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ครบทั้ง 5 หมู่ ตามหลักโภชนาการ มีกิจกรรมออกกำลังกายตามสมควร จัดให้มีลานออกกำลังกาย รวมถึงการตรวจสุขภาพประจำปี
ทางสงบ (Happy Soul)	กิจกรรมทางศาสนา ให้บุคลากรเกิดศรัทธามีศีลธรรมนำทาง ในการดำเนินชีวิต โดยจัดกิจกรรม คือ -ทำบุญตักบาตรอาทิตย์ละวัน -ทำบุญตามประเพณี -ส่งเสริมการสวดมนต์ทำสมาธิ -ทำบุญไหว้พระนอกสถานที่
ผ่อนคลาย (Happy Relax)	จัดกิจกรรมนันทนาการคลายเครียด ให้มีการรับประทานอาหารว่างร่วมกันอย่างน้อยอาทิตย์ละวัน และกิจกรรมบันเทิงในห้องศูนย์การเรียนรู้
หาความรู้ (Happy Brain)	ให้บุคลากรศึกษาหาความรู้ การเข้าร่วมหลักสูตรที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น แข่งขันการจัดบอร์ดนิทรรศการ
ออมดี หนี้ลด ออมอดุลต หนี้พ้นตัว (Happy Money)	สนับสนุนให้บุคลากรรู้จักเก็บบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างมีจุดหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

1. บุคลากรมีน้ำใจ ความเชื่อเพื่อเพื่อน และความเชื่ออาหารต่อกัน
2. เกิดความรัก ความสามัคคีแก่บุคลากรในองค์กร
3. บุคลากรตระหนักรู้ถึงการให้และการเพิ่มคุณค่าแก่ตนเอง

งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 กระทรวงกลาโหม ได้จัดทำโครงการจัดการประกวดหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการส่งเสริมการดำเนินการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การปกครอง และการรักษาความปลอดภัยให้เป็นหมู่บ้านตัวอย่างในการจัดระเบียบชายแดน พัฒนาระบบงานคือ ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบการพัฒนาและบริการ และระบบการบริหารงานหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง การสร้างขวัญและกำลังใจให้ชุดครูฝึกในการพัฒนาการฝึกให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และสร้างความร่วมมือร่วมใจระหว่างประชาชนในหมู่บ้านกับส่วนราชการในท้องถิ่นให้มีความตั้งใจ และทุ่มเทในการฝึกและ การพัฒนาอย่างจริงจัง โดยมี พลตรีกันตภณ อัครานุรักษ์ เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 เป็นประธานกรรมการ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการให้คะแนนการประกวดหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองระดับภาคประจำปี 2558 จำนวน 17 คน จากผู้แทนกระทรวงต่าง ๆ 11 กระทรวง ประกอบด้วย

- กระทรวงกลาโหม
- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงแรงงาน
- กระทรวงอุตสาหกรรม
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การดำเนินงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 เข้าร่วมเป็นกรรมการประกวดหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อปป.) ระดับภาค ประจำปี 2558 ในหมวดพัฒนาและบริการ ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 ระหว่างวันที่ 2-15 พฤษภาคม 2558 ในพื้นที่ 7 จังหวัด คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก กาญจนบุรี สมุทรสงคราม และระยอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรคือ การเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีและความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างกระทรวงและกองทัพบก นอกจากนี้เป็นการบูรณาการกับส่วนราชการต่างๆ ที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการประเมินผลหมู่บ้านซึ่งยึดหลักการประเมินเพื่อพัฒนา เนื่องจากกรรมการทุกท่านให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ สะท้อนให้เห็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหมู่บ้านตามบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องของแต่ละกระทรวงให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนทราบ และแต่ละกระทรวงมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานร่วมกัน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. น.ส.จิรนนท์ จันทรพาณิชย์ นักพัฒนาลังคมชำนาญการพิเศษ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

แหล่งข้อมูล

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. กลุ่มส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการพัฒนาลังคม
3. กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
4. กลุ่มวิจัยและพัฒนา

รวบรวมและเรียบเรียง

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

1. นางสาวกัญญาพัชญ์ สันติจิราวัชร นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
2. นางอุไรวรรณ แจ่มเวชฉาย เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
3. นายเอกวรา ธรรมกิตติวงศ์ นักพัฒนาลังคมปฏิบัติการ
4. นางสุภาพร สารีขิต พนักงานบริการ
5. นางวรางคณา บุญยงค์ พนักงานบริการ

ออกแบบและภาพประกอบ

- นางสุภาพร สารีขิต พนักงานบริการ